

sidste 5 Aar. Heraf følger altsaa, at en Dansk, der ikke er født paa Island, faar ikke Valgret til Altinget, medmindre han i de sidste 5 Aar har haft Bopæl paa Island, og der fremkommer altsaa derved en Ulighed som strider mod den Forskrift i Forbundsloven, at der skal være fuld statsborgerlig Ligestilling. Da denne Ligestilling er uforenelig med den Bestemmelse, jeg her har nævnt, maa man gaa ud fra, at den islandske Lovgivningsmagt, naar Forbundsloven er vedtaget, ændrer denne Bestemmelse i Forfatningsloven af 1915. Men, siger det ærede Medlem, i Suverænetetsudvalget har man gjort gældende: Nej, vi vil ikke opheve denne Bestemmelse, men vi vil eventuelt indrette det saaledes, at 5 Aars Bopæl her i Landet gøres til almindelig Betingelse for Valgretten. Dertil vil jeg svare: Ja, det staar Altinget frit, det er fuldstændig lovligt at gøre dette. Hvis Altinget vil foretrække den Bestemmelse, at ingen Mand, enten han er født paa Island eller udenfor Island, skal kunne udøve islandsk Valgret, hvis han ikke har haft Bopæl paa Island i 5 Aar, saa kan vi fra dansk Side ikke modsætte os dette. Islændere og Danske bliver derved ensstillede, og hvis Islænderne ikke vil give deres egne Landsmænd Valgret, medmindre de har haft Bopæl paa Island i 5 Aar, kan jeg ikke indse, at Danske skulde kunne forlange at blive behandlet gunstigere paa Island, end Islænderne selv bliver behandlet.

Jeg har nu omtalt de Punkter, som det ærede Medlem har fremdraget angaaende Forholdet til Grundloven. Jeg kan kun gentage, at hans Argumenter forekommer mig ikke paa noget som helst Punkt at være holdbare; de tjener tværtimod til at godtgøre, at det foreliggende Forslag til Forbundslov ikke i nogen Henseende kræver eller nødvendiggør nogen Grundlovsændring.

Jeg skal derefter gaa over til de Bemærkninger, som blev fremført af det ærede 7de Medlem for Hjørring Amt (Johan Knudsen). Han har fremdraget en Række Paragraffer, mod hvis Bestemmelser han har fundet Indvendinger at gøre. Jeg skal bestræbe mig for at svare kortest mulig. Hvad angaar § 6, som omhandler de statsborgerlige Rettigheder og andre Emner, som hermed staar i Forbindelse, har jeg allerede omtalt den grundlovmæssige Side af Sagen. Med Hensyn til Paragraffens reelle Indhold formener det ærede Medlem, og den ærede sidste Taler kom ind paa det samme, at det er

en Mangel ved Forslaget, at det ikke med Hensyn til Fiskeriretten er udtrykkelig fastsat, at Retten til gensidigt Fiskeri — man tænker her særlig paa Færingernes Fiskeri paa Island — skal vedblive at bestaa ud i al Fremtid. — Naar man overhovedet vil paatage sig at kritisere Indholdet og Karakteren af det her foreliggende Forslag, som igennem indgaaende Forhandlinger er bragt til Veje, maa man først og fremmest gøre sig klart: Hvorledes er de nu bestaaende Forhold? Igennem alle de Aar, der er hengaaet, siden Island fik fuld selvstændig Raadighed over sine særlige Lovgivningsanliggender, altsaa fra 1874, er der udkommet en Mængde Love, som paa dette og hint Omraade griber ind i de almindelige næringsretlige og statsborgerlige Forhold. Dem maa man tage Hensyn til. Og ligeledes maa man tage Hensyn til det Udkast, som foreligger fra den i 1907 nedsatte Kommission. Og fremfor alt maa man holde sig for Øje, hvilken forfatningsmæssig Myndighed og Selvstændighed Island allerede i dette Øjeblik faktisk besidder. Hvis man gaar ud fra, at man vilde have eller ventede sig at faa det Resultat, ud af de førte Forhandlinger, at Baandet mellem Island og Danmark skulde blive strammet, saaledes at Islændernes hidtidige Myndighed til paa egen Haand frit at raade over deres Anliggender [skulde blive indskrænket, saa har man hengivet sig til Forventninger, der ikke har nogen [som helst Rod i Virkeligheden. Naar man vil sammenligne den Overenskomst, som her foreligger til Godkendelse, maa man ikke sammenligne den med, hvad man muligvis selv maatte anse for at være det ønskelige, men man maa sammenligne den med Forholdene, som de er nu. Man vil da se, at ligesom det med Hensyn til Valgretten i Island er fastsat, at kun Bopæl paa Island i 5 Aar giver ikke-indfødte Valgret, saaledes er der intet til Hinder for, at den islandske Lovgivning, naar der i Befolkningen skulde vise sig Tendens dertil, kan knytte Kravet om Bopæl paa Island som en Betingelse til Udøvelse af erhvervsmæssige og andre borgerlige Rettigheder; dette er Island efter den nu gældende Forfatningsordning fuldstændig berettiget til. Island kan den Dag i Dag — indtil Forbundsloven træder i Kraft — bestemme, at ingen kan udøve Fiskeri paa Islands Søterritorium uden at have Bopæl paa Island. Dette vilde for os være beklageligt, ikke mindst for den færøske Landsdel. Det er nu udtrykkelig sat